

C185 – OPE16

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

21 maart 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR OPENBARE WERKEN, MOBILITEIT EN ENERGIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Frans Peeters tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, en tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de onduidelijkheid bij de gemeenten omtrent verschillende planprocessen	1
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de gratis kilowattuur elektriciteit als sociale maatregel	5

Voorzitter: de heer Marc van den Abeelen

Vraag om uitleg van de heer Frans Peeters tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, en tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de onduidelijkheid bij de gemeenten omtrent verschillende planprocessen

De voorzitter: Minister Peeters zal tevens namens minister Van Mechelen antwoorden.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer Frans Peeters: Mijnheer de voorzitter, mijn vraag om uitleg is vooral ingegeven door de verzuchtingen en bekommernissen die bij de lokale besturen in de Antwerpse Kempen leven.

Vooraf tijdens planprocessen zijn informatie, goede communicatie en inspraak belangrijk om het bestaan van een maatschappelijk draagvlak te verzekeren. Momenteel lopen in het Neteland gelijktijdig verschillende planprocessen. Deze processen hebben mogelijk een grote impact op de ruimtelijke ordening en op het maatschappelijke leven.

Op dit ogenblik lopen in die streek gelijktijdig vier planprocessen, met name de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur voor het Neteland, het Sigmoplan, de bekken-beheersplannen en de DuLo-waterplannen. Deze processen gaan niet allemaal van dezelfde instantie uit. Dit heeft natuurlijk tot gevolg dat er geen eenduidige afstemming tussen de verschillende plannen is. Ik heb vernomen dat het de bedoeling is om het Sigmoplan en de afbakening van het Neteland op elkaar af te stemmen. Dit is blijkbaar in volle gang. Hierover is evenwel nog niet voldoende gecommuniceerd.

Een ander knelpunt voor de gemeenten is de vraag om in verband met deze planprocessen advies te verlenen. De gemeenten krijgen hiervoor informatie, maar ze worden ook verondersteld om zeer snel een advies uit te brengen. In sommige gevallen wordt hier een heel strikte tijdslimiet aan verbonden. Soms

gaat het maar om een termijn van één maand. De gemeenten moeten echter zelf inspraakmomenten zien te organiseren.

Bovendien zijn niet alle plannen even duidelijk. Wie de afbakening van het Neteland op een begrijpelijke manier wil verwoorden, moet echt wel superintelligent zijn. Verder gaan bepaalde planprocessen vlak voor een vakantieperiode van start. Dit houdt in dat de gemeenten tijdens de vakantieperiode een advies moeten uitbrengen. Het is niet evident binnen een dergelijk tijdsbestek een degelijk advies te leveren. Vaak brengen de gemeenten dan ook voorlopige, onvoldoende gefundeerde adviezen uit. Wanneer alles nadien wat duidelijker wordt, blijkt dat deze adviezen eigenlijk nog moeten worden bijgestuurd.

Wat het Sigmoplan betreft, liggen de lokaties van de overstromingsgebieden eigenlijk al vast. De gemeenten ervaren dat ze deze beslissing niet veel meer kunnen bijsturen. Wie enkele details wil wijzigen, vindt niet altijd gehoor. De gemeenten ervaren deze situatie als ondemocratisch. De gemeenten doen soms tegenvoorstellen om een maatschappelijk draagvlak tot stand te kunnen brengen of omdat de lokale bestuurders menen dat ze een betere terreinkennis dan de betrokken administratie of studie bureaus hebben. Deze tegenvoorstellen worden al gauw afgeketst. De door de basis geleverde argumenten worden niet altijd in overweging genomen. Er is trouwens heel wat onduidelijkheid over de procedure die bij het opstellen van het Sigmoplan wordt gevolgd. Het geleverde studiewerk is niet voldoende transparant.

Over de afstemming van de verschillende plannen op elkaar, heb ik het in mijn inleiding al gehad. De gemeenten ervaren vaak dat de landbouw- en natuursectoren soms eerder dan de lokale besturen over informatie beschikken. Dit wekt heel wat frustratie op. De gemeenten willen op de hoogte blijven van de beslissingen die moeten worden genomen.

Ik zou in dit verband dan ook voor multilateraal overleg willen pleiten. Dit lijkt me zinvoller dan bilateraal overleg. De gemeenten moeten hierbij meer worden betrokken. De opmerkingen en bekommernissen die ik net heb opgesomd, leiden in feite naar een duidelijke en concrete vraag. Alle betrokkenen

partijen moeten worden samengebracht en inzicht in de gevolgde procedures krijgen. Op die manier kunnen alle plannen op elkaar worden afgestemd. Het gaat hier specifiek om de afdeling Ruimtelijke Planning, de administratie Waterwegen en Zeewezen, de Vlaamse Landmaatschappij, Aminor, het provinciebestuur en de betrokken gemeentebesturen in het Neteland. Zoals ik net heb verklaard, is er nood aan meer transparantie in de verschillende processen.

Specifiek voor het Neteland heb ik nog een bijkomende vraag die niet in mijn schriftelijke versie staat. In een bilateraal overleg dat onlangs heeft plaatsgevonden met de ARP en het communicatiebureau CIBE, is er gesteld dat gedurende de studiefase er in geen enkel overleg met de bevolking is voorzien, maar dat er enkel wordt gesproken met de gemeentebesturen en de organisaties van landbouw en natuur. Nadat de studie met de algemene visie voor het Neteland is afgerond, zal men starten met de opmaak van Vlaamse RUP's om de concrete gebieden af te bakenen en er de voorschriften aan te koppelen. Deze RUP's zullen uiteraard op het gewestplan ingekleurd worden en ze zullen het gewestplan op termijn vervangen.

Het is pas na de voorlopige aanvaarding van deze RUP's dat er een openbaar onderzoek wordt gehouden. Dit is het eerste en het enige moment waarbij de individuele burgers inspraak krijgen. Op dat ogenblik ligt er eigenlijk al een voorlopige versie van het RUP vast. Op dit ogenblik bestaat er bij de lokale besturen reeds een goede traditie waarbij inspraak wordt gegeven aan de bevolking. Ik verwijs naar de totstandkoming van de Gemeentelijke Ruimtelijke Structuurplannen waarbij van bij het begin van de startnota, bij de voorontwerpen, de ontwerpen en de voorlopige aanvaarding er telkens openbare onderzoeken worden gehouden zodat ook de bevolking inspraak heeft.

We willen vragen dat men voor het Neteland eerst een afstemming met het Sigmplan zou maken. Op zich is dat een goede zaak, alleen is het voor de gemeenten heel onduidelijk op welke manier beide studies zich tot elkaar verhouden, wat de timing precies is, hoe de afstemming zal gebeuren en welke gemeenten bij welk overleg zullen worden betrokken.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van deze opmerkingen van de gemeenten? Bent u bereid om een informatievergadering te organiseren voor alle partijen? Zo ja, binnen welke termijn en wie zal het initiatief hiertoe nemen? Indien neen, waarom niet?

Kunt u op dit ogenblik al duidelijkheid verschaffen over de procedure en timing van deze planprocessen? Ik verwijs hierbij specifiek ook naar de inspraak voor de individuele burger in het planproces van het Neteland.

Kunt u op dit ogenblik meer duidelijkheid bieden met betrekking tot de precieze doelstellingen van het planproces met betrekking tot de afbakening van het Neteland? Kunnen deze beide planprocessen, namelijk het Sigmplan en de afbakening van het Neteland niet beter afgestemd worden op elkaar en qua procedure niet samenlopen wat betreft de overlappende gebieden? Zo niet, waarom niet?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mijnheer Peeters, ik ben inderdaad op de hoogte van de opmerkingen van de gemeenten. Ik ben ook bereid bijkomende vergaderingen te organiseren. De EVA Waterwegen en Zeekanaal en de afdeling Natuur van Aminor zijn inderdaad op de hoogte van de verschillende planningsprocessen en zij proberen zo veel mogelijk de koppeling met het Sigmplan te maken.

Ik begrijp dat het voor de lokale besturen niet altijd duidelijk is welke processen er allemaal lopen en ik begrijp dat er daardoor verwarring ontstaat en dat er vragen rijzen.

Er zijn al besprekingen geweest op 10 september 2005 en 6 december 2005. Daarbij werd de nodige informatie overgemaakt. Ik ben van oordeel dat we steeds moeten streven naar de nodige transparantie en dat bijkomende inspanningen daartoe aangewezend zijn.

Een beslissing van de Vlaamse Regering met betrekking tot het geactualiseerde Sigmplan, meer in het bijzonder het deel Neten, is nakend. Het is gevaarlijk een duidelijke timing te geven, maar ik ga ervan uit dat we in de loop van deze of volgende maand daarover een beslissing zullen nemen.

Op 28 maart 2006 is er in het kader van het afbakeningsproces voor de buitengebiedregio Neteland een multilateraal overleg gepland met de lokale besturen, natuur- en landbouworganisaties over het Neteland en het Sigmplan, in verschillende sessies. De sessies zijn zo georganiseerd dat er telkens kan worden gepraat met enkele gemeenten samen, de provincie, de natuur- en landbouworganisaties. Gemeenten

worden op één of twee sessies uitgenodigd. Aan de provincie is gevraagd om bij de delegatie mensen op te nemen met kennis van de Duurzame Lokale Waterplannen, afgekort DuLo-waterplannen. Op Vlaams niveau is de delegatie samengesteld, deels uit projectteamleden van het buitengebiedproces en deels uit projectteamleden van het Sigmaplan.

Er zijn al overlegvergaderingen gehouden op 19 september 2005 en 6 december 2005 en met de provincie Antwerpen op 23 november 2005. In het kader van het afbakeningsproces voor het Neteland werden informatievergaderingen gehouden in februari, juni en december 2005. In een eerste ronde van bi- en multilateraal overleg in de periode januari-februari 2006 werd niet over de raakpunten tussen beide visies gesproken. Het overleg van 28 maart moet dat concretiseren.

Waterwegen en Zeekanaal is steeds bereid om over het geactualiseerde Sigmaplan, waar gewenst, bijkomende vergaderingen te beleggen. Hoe dan ook zal na het vastleggen van het algemene kader door de Vlaamse Regering de verdere uitwerking van het geactualiseerde Sigmaplan op projectniveau moeten gebeuren, waarbij de gemeenten een bevoorrechte partner zullen zijn. Deze uitwerking zal uiteraard slechts starten nadat het algemene kader is vastgelegd.

Mijnheer Peeters, ik meen dat ik niet duidelijker kan zijn wat betreft uw tweede vraag. Er is een grote bereidheid aanwezig, de nodige vergaderingen staan op stapel en als die niet zouden volstaan, willen we er zeker nog vergaderingen aan toevoegen.

Wat het Sigmaplan betreft, zal er in de loop van maart, of misschien april 2006 door de Vlaamse Regering een beslissing genomen worden. Het betreft hier een beslissing op planniveau met de bedoeling richting te geven aan het oplossen van de wateroverlast en aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Hierop volgt de projectmatige uitwerking met het opmaken van herinrichtingsplannen, project-MER's en dergelijke, waarbij de lokale besturen heel nauw betrokken zullen worden.

Wat uw vierde vraag betreft, heb ik even overlegd met minister Van Mechelen omdat het gaat over het RSV. Het planningsproces voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur voor de buitengebiedregio Neteland is een planningsproces in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Het planningsproces voor de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos in de buitengebiedregio Neteland is gestart in februari 2005 met een informatievergadering, kent enkele rondes met tussentijds advies en overleg, waaronder het overleg van 28 maart, en wordt afgesloten met een adviesvraag over de gewenste ruimtelijke structuur en het uitvoeringsprogramma. Deze laatste stap wordt gepland in juni 2006. Het uitvoeringsprogramma geeft daarbij inzicht in de gebieden waarvoor het nodig is een Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan op te stellen of waar herbevestiging van het gewestplan kan worden voorzien.

De ruimtelijke visies vormen de basis voor de herbevestiging van het gewestplan en de opmaak van Gewestelijke Ruimtelijke Uitvoeringsplannen in de volgende jaren. Ik heb hierover nog bijkomende informatie die ik u zal overmaken.

Het is dus zeker niet zo dat alle landbouw-, natuur- en bosgebieden in één keer afgebakend zullen zijn. Het overlegproces moet prioriteiten stellen en aangeven voor welke samenhangende gebieden uitvoeringsplannen of andere acties op korte termijn het meest aangewezen zijn. Zo moeten we komen tot 750.000 hectare agrarisch gebied, 150.000 hectare natuurgebied, 53.000 hectare bosgebied en 34.000 hectare overige groengebieden, zoals voorzien in het RSV.

De beide processen, met name het Sigmaplan en de afbakening Neteland, zijn nu reeds op elkaar afgestemd. Dit menen we althans in alle bescheidenheid, maar mogelijk is dit nog onvoldoende. Dan moeten we er bijkomende aandacht aan besteden. Er werd al meermaals overleg gepleegd tussen het projectteam dat instaat voor het afbakeningsproces en het projectteam dat instaat voor het Sigmaplan. Naar aanleiding van uw vraag kunnen we daaraan extra aandacht besteden zodat dit echt blijft gebeuren. Uw vraag om de beide planprocessen beter op elkaar af te stemmen, kan ik alleen maar bijtreden.

Mijnheer Peeters, ik heb begrepen dat u vraagt om sneller een openbaar onderzoek te houden en niet wanneer alles al grotendeels is vastgelegd.

De heer Frans Peeters: Als het planningsproces vastgelegd is in een voorlopig RUP, ligt eigenlijk alles al vast. Als men een maatschappelijk draagvlak wil, zou het verstandig zijn dat men eerst lokaal een openbaar onderzoek houdt. Ook al gebeurt het informeel, dan heeft men toch al de eerste bezwaren die mee kunnen

worden opgenomen bij de voorlopige aanvaarding van dat RUP. Nu zitten we al in het afrondingsgedeelte.

Minister Kris Peeters: De inbreng van de lokale besturen is onvoldoende om al die bezorgdheden die naar boven komen in een openbaar onderzoek, mee op te nemen.

De heer Frans Peeters: Uiteindelijk leidt dit tot Ruimtelijke Uitvoeringsplannen op het gewestplan. Bij de Gemeentelijke Ruimtelijke Structuurplannen zijn er verschillende inspraakrondes. Hier is er maar één, en dan nog wanneer bijna alles al vastligt, op het einde van het verhaal. Het zou verstandig zijn om nog voor de voorlopige aanvaarding inspraak te organiseren en informatie te geven. Dan loopt de procedure parallel met de andere ruimtelijke structuurplannen die tot stand zijn gekomen.

Minister Kris Peeters: Ik zal rekening houden met dit voorstel en nagaan hoe we dat er kunnen inschrijven.

De heer Frans Peeters: De administratie Waterwegen en Zeewezen is bereid om bijkomende informatie over de totaliteit van het planproces te verstrekken. Met betrekking tot het Sigmaplan blijft de hoofdvraag vooral dat alle actoren eens zouden worden samengebracht. Op die manier wordt het mogelijk vanuit een helicopterperspectief na te gaan hoe de planprocessen zich tot elkaar verhouden en kunnen de lokale besturen de gevraagde transparantie krijgen. Ondanks de informatievergaderingen die in die zin zijn georganiseerd, ervaren de gemeenten dit als een gemis.

We moeten voldoende begrip opbrengen voor de kleine gemeenten. De kleine gemeenten beschikken immers niet altijd over voldoende personeel om op elk tijdstip een planproces in te kijken en advies uit te brengen. Mijns inziens gaan we soms wat te snel voor bepaalde gemeenten. Voor de betrokken besturen is dit frustrerend. Ze zijn van mening dat er te weinig communicatie en te weinig inspraak is. Mij lijkt het verstandig om eens een vergadering met alle bij de lopende planprocessen betrokken actoren en alle betrokken gemeentebesturen te beleggen. Dat zou allicht veel problemen oplossen en veel frustraties wegnemen.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Peeters, als ik het goed begrijp, zou die vergadering naast de vergadering van 28 maart 2006 moeten plaatsvinden.

De heer Frans Peeters: Ik weet niet of de afdeling Ruimtelijke Planning, toch een heel belangrijke speler, de vergadering van 28 maart 2006 zal bijwonen. Mij lijkt het in elk geval verstandig om alle daarnet opgesomde actoren, de afdeling Ruimtelijke Planning, de administratie Waterwegen en Zeewezen, Aminal, de VLM, het provinciebestuur en de gemeenten bij elkaar te brengen. We zouden een bijkomende vergadering, specifiek voor het Neteland, moeten kunnen organiseren.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Peeters, aangezien het vandaag al 21 maart 2006 is, valt de vergadering van 28 maart 2006 natuurlijk vrij vroeg. Ik zal na die vergadering nagaan hoe we op uw suggestie kunnen reageren. Het is mogelijk dat niet alle actoren op 28 maart 2006 aanwezig zullen zijn.

De heer Frans Peeters: Vaak krijgen gemeenten, naargelang van de diensten die ze om informatie vragen, tegenstrijdige informatie of zelfs tegenstrijdige standpunten te horen.

Minister Kris Peeters: Dat zou uiteraard niet mogen gebeuren. Ik zal na 28 maart 2006 kijken of het voorstel om een bijkomende vergadering, met mogelijk nog meer actoren, te organiseren de aangewezen oplossing is. Ik zal tevens nagaan of het niet aangewezen is om binnen de planprocessen sneller tot een openbaar onderzoek over te gaan.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, wat dit laatste punt betreft, wil ik nog een opmerking maken. Er was in een zeer vroeg stadium van de besluitvorming in een inspraakmogelijkheid voor de burgers en voor de lokale besturen voorzien. Deze inspraak paste in de kennisgevingsprocedure van de plan-MER. Als ik me niet vergis, heeft dit project het onderwerp van een plan-MER uitgemaakt. De in het MER-decreet ingeschreven procedure voorziet in een startnota. Deze nota vormt eigenlijk een kennisgevingsprocedure. De documenten liggen ter inzage van de gemeentebesturen.

In het licht van de wijziging van de MER-regelgeving moeten we lessen trekken uit de ervaringen die het Masterplan Antwerpen en de afbakening van de overstromingsgebieden in het kader van het geactualiseerde Sigmaplan hebben opgeleverd. We moeten die kennisgevingsprocedure activeren. We moeten deze passieve openbaarheid in een actieve openbaarheid omzetten. In het kader van de kennisgevings-

procedure kunnen informatievergaderingen worden opgezet. Dit moet in een zeer pril stadium van de besluitvorming gebeuren. Alle alternatieve scenario's moeten nog kunnen worden onderzocht. Iedereen moet de mogelijkheid hebben om aan te duiden welke alternatieve scenario's volgens hem nog verder moeten worden onderzocht.

De huidige procedure voorziet eigenlijk reeds in deze mogelijkheid, maar hiervan wordt volgens mij te weinig gebruik gemaakt. We moeten de kennisgevingsprocedure in een zeer vroeg stadium van de milieu-effectenrapportering gebruiken om in de nodige openbaarheid en inspraakmogelijkheden te voorzien.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de gratis kilowattuur elektriciteit als sociale maatregel

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, iets meer dan een maand geleden hebben we in plenaire zitting een debat over een motie betreffende energiearmoede gevoerd. Ten gevolge van de hoorzittingen die in november en december 2005 hebben plaatsgevonden, heeft de minister op de werkzaamheden van deze commissie geanticipeerd. Aangezien de winter op dat ogenblik voor de deur stond en hij niet langer kon wachten, heeft hij een maatregelenpakket opgesteld.

De minister heeft toen onder meer besloten de stroomafsluitingen tot de grootste noodgevallen te beperken, de beschermde afnemers geen dropkosten meer aan te rekenen en de stroombegrenzing van 6 ampère tot 8 ampère op te trekken. Een ander onderdeel van dit maatregelenpakket was de verhoging van het gratis kilowattuur voor de beschermde afnemers. Het was toen nog niet duidelijk over welke orde van grootte de minister het precies had.

De maatregel om gratis stroom te verstrekken, is op 1 januari 2002 ingevoerd. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat dit recht bij de invoering van de vrije

markt zou vervallen. Ten gevolge van een voorstel van decreet is deze sociale maatregel uiteindelijk bestendigd. Tot op heden heeft elk Vlaams gezin jaarlijks recht op een gratis hoeveelheid elektriciteit ten belope van 100 kilowattuur, vermeerderd met 100 kilowattuur per gezinslid. Voor de afnemers die van het sociaal tarief genieten, bedraagt de hoeveelheid gratis elektriciteit 500 kilowattuur.

In het licht van de openbardienstverplichting zijn de leveranciers verplicht om deze hoeveelheid gratis kilowattuur op de eindfactuur in rekening te brengen. In feite gaat het hier om een misplaatste term. De gratis stroom wordt immers in de distributietarieven doorgerekend. Ik vraag me dan ook af of deze sociale maatregel in de grond wel echt sociaal is. Het lijkt me mogelijk dat deze maatregel zijn doel mist.

Tijdens de vergaderingen van de ad-hoccommissie Energiearmoede hebben we vastgesteld dat de arme en vooral de kleine gezinnen in verhouding niet automatisch minder elektriciteit dan de grotere en welstellende gezinnen verbruiken. Arme gezinnen wonen doorgaans in slecht geïsoleerde woningen, verwarmen vaak elektrisch en beschikken over de minst energiezuinige huishoudtoestellen. Ze beschikken evenmin over de middelen om in isolatie of in energiebesparende toestellen te investeren. Eigenlijk komt het erop neer dat de kleinere en armere gezinnen de grote en welstellende gezinnen door middel van een omgekeerde sociale herverdeling van toegekende hoeveelheid gratis kilowattuur subsidiëren.

Mijnheer de minister, zijn de effecten van de invoering van de verstrekking van gratis kilowattuur reeds onderzocht? Zo ja, wat zijn de resultaten van dit onderzoek? Zo neen, is dringend onderzoek niet aan de orde? Weegt het prijsvoordeel van het gratis kilowattuur op tegen de verhoging van het distributietarief? Geldt dit voor alle bevolkingsgroepen? Welke initiatieven kan de minister nemen om toch een sociaal effect te sorteren, indien zou blijken dat deze maatregel toch niet zo sociaal is als algemeen wordt gedacht?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we mogen niet vergeten dat deze maatregel niet enkel vanuit een sociaal oogpunt is ingevoerd. Deze maatregel heeft tevens een belangrijke ecologische doelstelling. Zoals de heer

Decaluwe al heeft opgemerkt, gaat het niet echt om gratis kilowatturen. De gratis stroom wordt in de distributienettarieven voor de niet-gratis geleverde kilowatturen doorgerekend. Het gaat om een vorm van progressieve tarifiering. In principe zou dit systeem de gezinnen die weinig stroom verbruiken een voordeel moeten opleveren en de gezinnen die veel stroom verbruiken meer moeten kosten. De maatregel moet de gezinnen aansporen om minder stroom te verbruiken.

Indien de minister de beoogde herverdelingseffecten van deze maatregel zou onderzoeken, zou hij tegelijkertijd ook de milieuresultaten moeten bekijken. In welke mate heeft deze vorm van progressieve tarifiering effectief tot een daling van het verbruik geleid? In welke mate zijn de gezinnen aangespoord om minder stroom te verbruiken? Mij lijkt het alvast nuttig om de sociale herverdelingseffecten van de maatregel ex post te onderzoeken. Ik vind evenwel dat in dat geval ook de mogelijke herverdelingseffecten van alternatieve scenario's moeten worden onderzocht.

Ik denk dan, bijvoorbeeld, aan het verhogen van de hoeveelheid gratis kilowattuur per aansluitingspunt en het laten wegvallen van de hoeveelheid gratis kilowattuur per gedomicileerde inwoner. Ik heb die suggestie tijdens een onderhoud van deze commissie met de VREG al naar voren gebracht. Dit alternatieve scenario zou ongetwijfeld tot lagere administratieve en transactiekosten leiden. Het is gewoon eenvoudiger. Elke netbeheerder weet perfect over welke aansluitingspunten het gaat. Al die punten zijn gekend. Het is veel moeilijker te ontdekken welke gedomicileerde inwoners aan een bepaald aansluitingspunt zijn verbonden. Dit is een volatiel gegeven. Om die informatie te krijgen, moet de netbeheerder toegang tot de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid hebben.

Indien de sociale herverdelingsmechanismen van het huidige systeem worden onderzocht, zouden tegelijkertijd de alternatieve scenario's onder de loep moeten worden genomen. Deze alternatieve scenario's delen het opzet van het bestaande systeem, met name het teweegbrengen van een sociale herverdeling die vooral de sociaal zwakkeren ten goede komt en het bereiken van een milieuresultaat. Ze zouden voor de sector ook veel minder administratieve overlast betekenen.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, de verstrekking van 100 kilowattuur is zeker een sociale

maatregel. Ik weet evenwel niet zeker of het ook een ecologische maatregel is. Dit is immers afhankelijk van de perceptie. Hoe wordt deze maatregel precies gepercipieerd? Indien de mensen denken dat ze best zo weinig mogelijk verbruiken om meer van de gratis kilowatturen te genieten, gaat het om een ecologische maatregel. Indien de mensen vinden dat ze niet meer naar hun verbruik moeten kijken omdat ze toch een bepaalde hoeveelheid gratis krijgen, heeft de maatregel een omgekeerd effect. De perceptie van de maatregel moet worden onderzocht.

Mijnheer de minister, tijdens ons werkbezoek aan de VREG zijn een aantal kritische opmerkingen over de verstrekking van 100 gratis kilowattuur naar voren gebracht. Zou u uw mening hierover kunnen geven?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik zal met de laatste vraag van de heer Decaluwe beginnen. Die vraag sluit immers nauw aan bij de opmerkingen en vragen van de twee overige sprekers. Alvorens bijkomende maatregelen in overweging worden genomen, lijkt onderzoek me zeker aangewezen. Ik zal dit stimuleren. Ik zal trachten te achterhalen wat de voor- en de nadelen van het bestaande systeem zijn en welke alternatieven ons nog beter in staat kunnen stellen om een aantal doelstellingen te realiseren.

Zoals de heer Decaluwe daarnet heeft opgemerkt, zijn de bedoelingen achter deze maatregel goed, maar doen zich in de praktijk aberraties voor. We bereiken niet steeds de voor de gezinnen beoogde doelen. Alvorens ik maatregelen in overweging wil nemen of wil beoordelen, moet worden onderzocht op welke manier en in welke mate de verstrekking van gratis stroom tot een herverdeling leidt.

Mijnheer Martens, ik heb hier een advies van de MiNa-Raad over de ecologische doelstelling van de maatregel. Aangezien het advies van 1 maart 2001 dateert, ga ik ervan uit dat dit advies u na aan het hart ligt. Op pagina 9 staat het volgende te lezen: 'Om te zorgen voor het verlagen van het elektriciteitsverbruik (en niet voor het verhogen van het elektriciteitsverbruik, zoals in de memorie van toelichting staat vermeld) volstaat het hoegenaamd niet om enkel een hoeveelheid gratis stroom te verdelen. Daarvoor zal het progressief tarifieren van klanten waarschijnlijk het beste instrument zijn.' Om tot een verlaging van het elektriciteitsverbruik te komen, zal het volgens de MiNa-Raad dus niet volstaan om enkel een hoeveelheid gratis stroom te verdelen. Dat

toont nog eens aan dat we daarmee met de nodige zorg moeten omspringen en er verder onderzoek over moeten verrichten.

Mijnheer Decaluwe, het antwoord op uw vraag of er al grondig onderzoek is gebeurd naar de effecten van de invoering van gratis kilowattuur, is ontkennend. Wel heeft de VREG in de loop van september vorig jaar een controle gedaan. Op 13 maart 2006 is met FEBEG afgesproken om op korte termijn te zoeken naar efficiëntieverbeteringen bij de uitvoering van het systeem van gratis elektriciteit met de focus op reductie van kosten bij distributienetbeheerders en leveranciers. U hebt gelijk dat we vrij snel een grondig onderzoek moeten uitvoeren om met meer kennis van zaken deze maatregel, die verschillende invalshoeken heeft, efficiënter te maken en meer doelgericht te formuleren.

Op uw tweede vraag hebt u eigenlijk zelf al geantwoord door de manier waarop u ze hebt gesteld. Men kan zich terecht de vraag stellen in welke mate het systeem tot kosten leidt die worden doorgerekend in het distributienettarief en of deze kosten in verhouding staan tot de gewenste resultaten.

De VREG heeft haar collega's van de CREG, die instaan voor de goedkeuring van de tarieven die de distributienetbeheerders mogen aanrekenen, al vorig jaar om de nodige cijfergegevens gevraagd. Helaas hadden de diensten van de CREG het op dat ogenblik te druk met de goedkeuring van de nieuwe tarieven. Ik heb de VREG opdracht gegeven er nogmaals bij de CREG op aan te dringen om die gegevens ter beschikking te stellen.

Naast het sociale effect van de gratis kilowattuur kan ook de impact op het rationeel energiegebruik geëvalueerd worden.

Ik vat samen: er komt een grondig onderzoek met alle alternatieven. Op basis daarvan zullen we bijkomende of andere maatregelen formuleren.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. We kunnen nu enkel wachten op de resultaten van dat onderzoek en nagaan op welke manier het beleid met deze resultaten omgaat.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
